

Voimassa 1.6.1998 alkaen

PSYM 2000

**POHJOISMAISEN
SPEDITÖÖRILIITON
YLEISET MÄÄRÄYKSET**

Näistä määräyksistä, jotka tulevat voimaan 1.6.1998 on käytyjen neuvottelujen perusteella sovittu Pohjoismaisen Speditööriin ja alla mainittujen järjestöjen välillä:

TANSKA	NORJA	SUOMI	RUOTSI
Erhververnes Transportudvalg	Transportbrukernes Fellesorganisasjon	Keskuskauppakamari Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto Kaupan Keskusliitto Suomen Rahdinantajain neuvottelukunta	Svensk Handel Svenska Handelskammarförbundet Sveriges Industriförbund ICA Aktiebolag Kooperativa förbundet Lantbrukarnas Riksförbund

Nämä määräykset antavat toimeksiantajalle kaikissa suhteissa vähintään sen suojan, joka seuraa FIATAN asiakirjasta Freight Forwarding Services (painos 1996).

JOHDANTO

Pohjoismaisen Speditööriin yleiset määräykset määrittelevät huolitsijan ja toimeksiantajan oikeudet ja velvollisuudet sekä sisältävät määräykset huolitsijan vastuusta kuljetusoikeuden eri konventioiden mukaan, kuten CIM, CMR, Haag-Visbyn -säännöt sekä Varsovan konventio.

SOVELTAMINEN

1 §

Näitä määräyksiä - mikäli toisin ei nimenomaisesti ole sovittu - sovelletaan Pohjoismaisen Speditööriin valtakunnallisten jäsenliittojen jäseniin ja myös muihin, jotka ovat sopineet näiden määräysten soveltamisesta.

HUOLITSIJAN TEHTÄVÄ

2 §

Huolitsijan toimeksiantoon voi kuulua:

- tavarankuljetus
 - tavarankorjaukset
 - muut tavarankuljetukseen tai varastointiin liittyvät tehtävät kuten:
 - 1) tavarankorjaukset
 - 2) toimeksiantajan avustaminen julkisoikeudellisten velvollisuuksien täyttämiseksi
 - 3) tavarankäsittely ja merkitä
 - 4) vakuutuksen merkitseminen
 - 5) avustaminen vienti- ja tuontiasiakirjojen laadinnassa
 - 6) jälkivaatimuksen periminen ja avustaminen muissa perimistoimenpiteissä
 - 7) neuvonta kuljetus- ja jakelukysymyksissä.
- Huolitsija voi suorittaa näitä toimeksiantajaa joko omaan lukuunsa tai välittäjänä.

A. Huolitsija vastaa **rahdinkuljettajana** 15-23 §:ien mukaisesti

- a) kun hän suorittaa kuljetuksen omalla kuljetusvälineellään (suorittava rahninkuljettaja) tai
 - b) kun hän antamalla nimenomaisen kuljetuslupauksen tai muulla tavoin on ottanut itselleen rahninkuljettajan vastuun (sopimuksen tehnyt rahninkuljettaja).
- Huolitsijan katsotaan olevan sopimuksen tehnyt rahninkuljettaja
- 1) kun hän on antanut kuljetusasiakirjan omassa nimissään
 - 2) kun hän markkinoinnissaan tai tarjouksessaan on ilmaissut sitoutumisensa siten - esim. tarjonnut oman hintansa kuljetukselle - että huolitsijan voidaan kohtuudella olettaa ottaneen rahninkuljettajan vastuun
 - 3) maantiekuljetuksissa.

B. Huolitsija vastaa **välittäjänä** ilman rahninkuljettajan vastuuta 24-26 §:ien mukaan sellaisista kuljetuksista, jotka eivät sisälly kohtaan A.

C. Huolitsijan vastuu **sisältää vastuun** niistä tahoista, joita hän on käyttänyt tehtävän suorittamiseen (alihankkijat)

- a) kun hänellä on rahninkuljettajan vastuu kohdan A. mukaisesti
 - b) kun hän on suorittanut tehtävän itse käyttäen apunaan omia laitteita tai työntekijöitä tai
 - c) kun hän on ottanut tehtävän hoitaakseen omaan lukuunsa.
- Huolimatta siitä, mihin toimeksiantajan vaatimus huolitsijaa tai tämän alihankkijaa vastaan perustuu, on näitä määräyksiä sovellettava. Alihankkijalla on sama vastuu kuin huolitsijalla itsellään. Huolitsijan ja alihankkijan yhteenselvitettävä vastuu rajoittuu siihen, mitä näissä määräyksissä säädetään.
- Kun huolitsija on ottanut tehtävän suorittaakseen omaan lukuunsa, sovelletaan - ellei toisin ole nimenomaisesti sovittu - yleisesti sovellettuja ja hyväksytyjä ehtoja siinä määrin kuin ne eivät poikkea näistä määräyksistä.
- Muissa kuin a- ja c- kohdissa tarkoitetuissa tapauksissa huolitsija vastaa välittäjänä **ilman vastuuta** muista kuin omasta henkilökunnastaan.

D. **Varastointitoimeksiantoihin** sovelletaan 27 §:n määräyksiä.

TOIMEKSIANTAJA

3 §

Näissä määräyksissä pidetään toimeksiantajana sitä, joka on tehnyt sopimuksen huolitsijan kanssa tai joka on tullut toimeksiantajan tilalle. Toimeksiantajan vastuusta määrätään 28 §:ssä.

YLEISET MÄÄRÄYKSET

TEHTÄVÄN SUORITTAMINEN

4 §

Osapuolet ovat velvolliset antamaan toisilleen tarpeelliset tiedot tehtävän suorittamiseksi. Huolitsija sitoutuu sopimuksen mukaisesti noutamaan, huolehtimaan ja kuljettamaan tavarankuljetuksen toimeksiantajan kannalta tarkoituksen mukaisella tavalla käyttämällä yleisesti käytettyjä kuljetusvälineitä ja kuljetusreittejä.

Huolitsijan tehtävän laajuutta koskevat ohjeet on tiedotettava huolitsijalle suoraan. Kauppalaskussa olevat tiedot, joiden mukaan tavara on myyty jälkivaatimuksella tai lähetysohjeisiin sisältyvä arvoilmoitus, eivät näin ollen merkitse sitä, että huolitsijan kuuluu periä laskun osoittama määrä tai merkitä vakuutus.

5 §

Huolitsija on velvollinen näyttämään, että hän on tehtävänsä rajoissa valvonut huolellisesti toimeksiantajan etuja.

Jos huolitsija tai hänen vastuullaan oleva on aiheuttanut vahingon, viivästyksen tai muun menetyksen tahallaan, hän ei voi vedota näiden määräysten vastuusta vapauttaviin tai sitä rajoittaviin tai todistustaakan siirtymistä koskeviin sääntöihin, ellei 23 §:stä muuta johdu.

6 §

Huolitsija on vastuussa siitä, että tavara saapuu perille kohtuullisessa ajassa (ilman aikalupausta). Arvioitaessa ajan kohtuullisuutta on otettava huomioon huolitsijan markkinoinnissaan tai muutoin sopimuksen teon yhteydessä antamat tiedot oletusta perilleluloajasta.

Huolitsija on vastuussa siitä, että tavara saapuu perille sen ajan kuluessa (aikalupausta), joka on

- kirjallisesti sovittu erityisenä aikataulukuljetuksena;
- annettu kirjallisena tarjousedellytyksenä, jonka huolitsija on nimenomaisesti hyväksynyt;
- huolitsijan kirjallisessa tarjouksessa, jonka toimeksiantaja on hyväksynyt.

7 §

Jos huolitsijan täytyy tehtävää suorittaessaan toimia niin, ettei hän hanki ensin ohjeita, katsotaan hänen toimivan toimeksiantajan lukuun ja tämän vastuulla.

Jos syntyy sellainen vaara, että haltuun otetun tavarankuljetuksen arvo vähenee, tai jos vaara syntyy tavarankuljetuksen vuoksi henkilölle, omaisuudelle tai ympäristölle, eikä toimeksiantajaa tavata, tai jos hän ei ensi tilassa kehotuksen saatuaan huolehdi tavarankuljetuksesta, huolitsija on oikeutettu ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin tavarankuljetuksen suhteen. Jos katsotaan tarpeelliseksi, on huolitsijalla oikeus myydä tavara turvallisella tavalla. Tavarankuljetuksen pilaantuminen tai voimakas arvokas vähentyminen tai joka aiheuttaa välitöntä vaaraa, huolitsija voi olosuhteiden mukaan ilman ennakkoilmoitusta myydä toimeksiantajan lukuun, tehdä vaarattomaksi tai hävittää.

Saamansa myyntivastikkeen, josta on vähennettävä kohtuulliset myynnin johdosta aiheutuneet kustannukset, huolitsija on velvollinen välittömästi tilittämään toimeksiantajalle.

Huolitsijan on mahdollisimman pikaisesti tiedotettava toimeksiantajalle suoritetuista toimenpiteistä. Hänen on vaadittaessa tosittein vahvistettava näihin liittyvien kustannusten määrä sekä osoitettava, että hän on noudattanut asianmukaista huolellisuutta kulujen ja riskien rajoittamiseksi.

Suorittamistaan maksuista huolitsijalla on oikeus periä erityinen maksupalkkio.

8 §

Kolmannen henkilön toimenpiteistä tai laiminlyönnistä aiheutuneesta vahingosta, viivästyisestä tai muusta menetyksestä huolitsija on velvollinen reklamoidaan tätä vastaan. Huolitsijan on ilmoitettava asiasta toimeksiantajalle, ja hänen on yhteisymmärryksessä tämän kanssa ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin toimeksiantajan korvausvaateiden varmistamiseksi siltä, joka on aiheuttanut vahingon tai katoamisen tai siltä, joka siitä vastaa. Lisäksi hänen on pyynnöstä avustettava toimeksiantajaa tämän kiitossa kolmannen henkilön kanssa.

Huolitsijan on pyynnöstä luovutettava toimeksiantajalle ne oikeudet ja vaateet, joita huolitsijalla voi olla kolmannen henkilön kanssa solmimansa sopimuksen takia.

9 §

Huolitsijan tarjous perustuu hänelle annettuihin, tehtävän täyttämiseksi tarvittaviin tietoihin tai olosuhteisiin, joita huolitsija muuten voi pitää normaaleina tarkoitettuna tehtävässä. Ellei olosuhteista muuta ilmene, huolitsija voi luottaa siihen, että kuljetettavaksi tarkoitettu tavara on ominaisuuksiltaan ja tilavuus-/painosuhteiltaan tavallomaisesta sertyyppiselle tavaralle.

Toimeksiantaja on, ellei muuta ole sovittu, velvollinen vaadittaessa maksamaan huolitsijalle ennakkoa tehtävän täyttämiseksi syntyviä kuluja varten.

10 §

Riippumatta siitä, mitä mahdollisesti on sovittu toimeksiantajan maksuvelvollisuudesta kauppa- tai kuljetussopimuksen mukaisesti muun kuin huolitsijan kanssa, toimeksiantaja on velvollinen huolitsijan vaatimuksesta korvaamaan huolitsijalle tämän saamiset, jotka johtuvat tehtävän suorittamisesta (palkkio, ennakko, kulujen korvaus ym.) asianmukaisia tositteita vastaan.

Ellei muuta ole sovittu ja mikäli tavaraa ei sopimuksen mukaisesti ole luovutettu kuljettamista varten eikä tehtävää tästä syystä voida kokonaisuudessaan tai osittain toteuttaa, huolitsijalla on oikeus sovitun rahtiin ja muuhun korvaukseen vähennettynä sillä määrällä, jonka huolitsija on säästänyt tai kohtuudella olisi voinut säästää sen vuoksi, että tehtävää ei tarvinnut suorittaa.

Jos huolitsija on antanut toimeksiantajalle maksulykkäystä siihen saakka, kunnes tavara on tullut perille määräpaikkakunnalle, toimeksiantaja on kuitenkin huolitsijan vaatimuksesta velvollinen korvaamaan huolitsijalle tämän saatavat, vaikka tehtävää ei huolitsijan vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevan esteen takia ole voitu suorittaa sovitulla tavalla ja edellyttäen, että tämä ei ole aiheutunut näiden määräysten mukaisesta huolitsijan vastuulla olevasta seikasta.

11 §

Työstä, jota todistettavasti tarvitaan nimenomaisesti sovitun tai huolitsijan tehtävään normaalisti sisältyvän työn lisäksi, huolitsija on oikeutettu saamaan erityisen korvauksen. Korvaus määräytyy samojen periaatteiden mukaan kuin tehtävään sisältyvä työ.

Kuluista, jotka eivät sisälly nimenomaisesti sovitun tai huolitsijan normaaliin tehtävään ja joista huolitsijalle ei ole maksettu ennakkoa, on huolitsijalla oikeus korvaukseen tositteita vastaan sekä rahoituspalkkioon.

12 §

Jos huolitsija joutuu velvolliseksi maksamaan lisälaskuja välittämistään palveluista, toimeksiantaja on vaadittaessa velvollinen korvaamaan hänelle nämä määrät asianmukaisia tositteita vastaan. Huolitsijan velvollisuutena on tarkastaa, ja mikäli mahdollista, varmistaa toimeksiantajan kanssa, että välitetyt palvelut sisältyvät huolitsijan saamaan tehtävään ja että laskutetut määrät ovat kohtuulliset. Huolitsijan on, mikäli mahdollista, ilmoitettava asiasta toimeksiantajalle ennen maksun suorittamista.

13 §

Mikäli aloitettu tehtävä keskeytyy sellaisen seikan johdosta, joka on huolitsijan vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella, on hän oikeutettu saamaan korvauksen suorittamistaan kustannuksista ja tehdystä työstä asianmukaisia tositteita vastaan.

PANTTIOIKEUS YM.

14 §

Huolitsijalla on panttioikeus hänen valvonnassaan olevaan tavarahan sekä kaikkien tavaraa rasittavien kustannusten - palkkio ja varastovuokra niihin mukaan luettuina - että hänen kaikkien muiden samalta toimeksiantajalta edellä 2 §:n tarkoitamiin tehtäviin perustuvien saataviensa vakuudeksi.

Jos tavara häviää tai tuhoutuu, on huolitsijalla sama oikeus korvausmääriin, jotka vakuutusyhtiö, rahdinkuljettaja tai joku muu suorittaa.

Ellei huolitsijan erääntynyttä saatavaa makseta, on huolitsija oikeutettu turvallisella tavalla myymään tavarasta niin paljon, että kustannusten lisäksi hänen yhteensä saatavansa tulevat katetuiksi. Mikäli mahdollista, huolitsijan tulee hyvissä ajoin tiedottaa toimeksiantajalle toimenpiteistä, joihin hän aikoo ryhtyä tavarahan myymiseksi.

ERITYISET MÄÄRÄYKSET

HUOLITSIJAN VASTUU RAHDINKULJETTAJANA

15 §

Huolitsija on rahdinkuljettajana vastuussa 16-23 §:ien mukaisesti tavarahan katoamisesta, vähenemisestä ja vahingosta sen kuljetettavaksi ottamisen ja luovuttamisen välisenä aikana sekä tavarahan luovutuksen viivästyttämisestä.

Kaikkissa tapauksissa rahdinkuljettajan vastuu lakkaa viimeistään viidestoista (15) päivän kuluttua siitä, kun huolitsija on tiedottanut tavarahan oikeutetulle siitä, että tavara on saapunut, tai lähettänyt tästä kirjallisen ilmoituksen toimeksiantajan ilmoittamaan osoitteeseen.

Tämän jälkeen huolitsija on vastuussa tavarahan huolehtimisesta sopimuksen mukaan tai 5 §:ssä määritetyn huolenpitovelvollisuutensa asettamissa rajoissa.

16 §

Huolitsija on vapaa vastuusta, jos katoaminen, väheneminen, vahinko tai viivästyminen on aiheutunut

- toimeksiantajan virheestä tai laiminlyönnistä
- tavarahan käsittelystä, lastauksesta, ahtauksesta tai purkamisesta, josta toimeksiantaja tai hänen puolestaan toiminut henkilö on huolehtinut
- tavarahan omasta luonnollisesta erityisestä alttiudesta vahingoittumiselle, kuten murtumiselle, vuodolle, itsesytytykselle, mädäntymiselle, ruostumiselle, käymiselle, haihtumiselle sekä kylmän, lämmön tai kosteuden arkuudelle
- puuttavasta tai puutteellisesta pakkauksesta
- tavarahan virheellisestä tai epätäydellisestä osoittamisesta tai merkitsemisestä
- tavaraa koskevien tietojen virheellisyydestä tai epätäydellisyydestä
- olosuhteista, joita huolitsija ei ole voinut välttää ja joiden seurauksia hän ei ole voinut estää.

Huolitsija on kohdissa a - f olevista määräyksistä huolimatta vastuussa katoamisesta, vähentymisestä, vahingosta tai viivästyksestä siinä määrin kuin hänen virheensä tai laiminlyöntinsä on sen aiheuttanut tai siihen myötävaikuttanut.

Arvioitaessa huolitsijan vastuuta kohtien b, d ja e mukaisesti on otettava huomi-

oon, onko huolitsija tällaisen olosuhteen tietoisuudesta huolimatta sen hyväksynyt tai laiminlyönyt huomauttaa toimeksiantajan tavaraa koskevasta toimenpiteestä.

Rahoista, arvopapereista ja muista kalleuksista huolitsija vastaa ainoastaan, jos siitä on erikseen sovittu.

17 §

Korvaus tavarahan katoamisesta tai vähenemisestä lasketaan kauppalaskuun merkityn arvon mukaisesti, ellei osoiteta, että samanlaatuisen tavarahan markkina-arvo tai käypä arvo sinä aikana ja siellä, missä huolitsija oli ottanut tavarahan huostaansa, oli toinen. Korvausta ei suoriteta antiikkiarvosta, tunnearvosta eikä muusta erityisestä tavarahan arvosta.

Edellä olevan lisäksi korvataan kadonneen tavarahan rahtikustannukset, tullimaksut ja muut kuljetukseen liittyvät maksut. Huolitsija ei ole tämän lisäksi velvollinen korvaamaan muuta vahinkoa, kuten menetetyistä kauppavoitosta, menetetyistä markkinoista eikä muusta sellaisesta aiheutunutta vahinkoa.

18 §

Korvaus tavarahan vahingosta on se määrä, joka vastaa arvon vähentymistä. Tämä määrä lasketaan siten, että sitä tavarahan arvoa, joka määrätään 17 §:n 1 momentin mukaisesti, alennetaan sillä prosentimäärällä, jolla tavarahan arvo on vahingon johdosta vähentynyt. Tämän lisäksi korvataan vastaavassa määrin kustannukset, joita tarkoitetaan 17 §:n 2 momentin ensimmäisessä lauseessa. Tämän lisäksi ei huolitsija ole velvollinen korvaamaan mitään muuta vahinkoa.

19 §

Jos huolitsija on täydellisesti korvannut tavarahan, siirtyy tavarahan omistusoikeus hänelle, mikäli hän sitä vaatii.

20 §

Viivästys

A. Jos tavara luovutetaan myöhemmin kuin mitä 6 §:n ensimmäisessä kappaleessa on sanottu, on huolitsijan korvattava toimeksiantajalle sellaiset välittömät ja kohtuulliset kustannukset, jotka sopimusta tehtäessä saatettiin katsoa viivästyminen todennäköisiksi seurauksiksi. Huolitsijan on kuitenkin korvattava enintään se määrä, joka vastaa tehtävästä sovitua rahtia tai muuta korvausta.

B. Tapauksissa, joissa kuljetussopimus on sisältänyt 6 §:n toisessa kappaleessa tarkoitetun aikalapauksen, huolitsijan on, ellei muuta ole sovittu, sovitun kuljetusajan ylittyessä hyvitetävä toimeksiantajalle rahti tai muu kuljetuksesta sovitun korvaus. Hyvitystä ei kuitenkaan ole tehtävä, jos viivästyminen on johtunut olosuhteista, jotka ovat huolitsijan oman vaikutuspiirin ulkopuolella. Euroopan sisäisissä maantiekuljetuksissa huolitsija vastaa kuitenkin myös siitä, mikä sisältyy hänen alihankkijansa vaikutuspiiriin.

Toimeksiantajan katsotaan kärsineen rahdin määrää vastaavan vahingon, ellei osoiteta, että vahinko on tätä pienempi. Viimeksi mainitussa tapauksessa hyvitystä maksetaan ainoastaan vahinkoa vastaava määrä.

Viivästyskorvaus ei missään tapauksessa ylitä rahdin määrää.

21 §

Viivästyksen muuttuminen katoamiseksi

Toimeksiantajalla on oikeus vaatia korvausta tavarahan katoamisesta, jos luovutusta ei ole tapahtunut

- kansainvälisissä maantiekuljetuksissa 30 päivän kuluessa sovitun määräajan kulumisesta, tai mikäli erityistä aikaa ei ole sovittu, 60 päivän kuluessa siitä, kun tavara otettiin kuljetettavaksi
 - muissa kuljetuksissa 60 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin tavarahan olisi tullut saapua perille.
- Toimeksiantajalla ei kuitenkaan ole oikeutta korvaukseen katoamisesta, jos huolitsija voi edellä mainitussa määräajassa osoittaa, että tavara on tallessa ja se voidaan luovuttaa kohtuullisessa ajassa.

22 §

Huolitsijan vastuu tavarahan katoamisesta, vähenemisestä tai vahingoittumisesta rajoittuu 8,33 SDR:ään kilolta tavarahan bruttopainosta siltä osin kuin tavara on kadonnut, vähentynyt tai vahingoittunut.

23 §

Jos on tehty erityinen sopimus tietyn kuljetusmuodon käyttämisestä tai jos osoitetaan, että katoaminen, väheneminen, vahingoittuminen tai viivästyminen on tapahtunut, kun tavara on kuljetettu tietyllä kuljetusvälineellä, huolitsija vastaa sen sijasta, mitä näissä ehdoissa on määrätty, tällaista kuljetusmuotoa koskevien lainmääräysten ja yleisesti käytettyjen ja hyväksytyjen kuljetusehtojen mukaisesti kaikissa tapauksissa, joissa tällaiset lainmääräykset ja ehdot poikkeavat näiden määräysten 5 §:n 2 momentista tai 15-22 §:istä.

HUOLITSIJAN VASTUU VÄLITTÄJÄNÄ

24 §

Huolitsija vastaa vahingosta, joka aiheutuu siitä, ettei hän ole noudattanut riittävää huolellisuutta tehtävän suorittamisessa. Huolitsija on velvollinen näyttämään, että hän on tehtävänsä rajoissa valvonut huolellisesti toimeksiantajan etuja.

Huolitsija ei vastaa kolmannen henkilön toimenpiteistä eikä laiminlyönneistä kuljetuksessa, lastauksessa, purkamisessa, luovutuksessa, tullaussessa, varastoinnissa, perimistehtävissä tai muissa huolitsijan välittämässä tehtävissä edellyttäen, että huolitsija voi näyttää noudattaneensa asiaankuuluvaa huolellisuutta kolmannen henkilön valinnassa.

Rahoista, arvopapereista ja muista kalleuksista huolitsija vastaa ainoastaan, jos tästä on erikseen sovittu.

25 §

Laskettaessa korvausta tavarankatoamisesta, vähenemisestä, vahingoittumisesta sekä viivästyisestä on noudatettava sitä, mitä näiden määräysten 17-19 §:issä sekä 20 §:n 1 momentissa on määrätty.

26 §

Huolitsijan vastuu välittäjänä ym. on rajoitettu 50.000 SDR:ään jokaista tehtävää kohden kuitenkin niin, että korvaus on enintään

- viivästyksen osalta tehtävästä sovitun huolitsijalle tulevan korvauksen suuruinen
- tavarankatoamisesta, vähenemisestä tai vahingoittumisesta 8,33 SDR kilolta tavarankattavuudesta siltä osin kuin tavara on hävinnyt, vähentynyt tai vahingoittunut.

VARASTOINTI

27 §

A. Varastoitaessa tavaraa sellaisen kuljetuksen yhteydessä, jossa huolitsijalla on ollut rahdinkuljettajan vastuu, huolitsija vastaa varastoinnista 15 päivän ajan kuljetuksen jälkeen 15-23 §:ien mukaisesti.

B. Huolitsijan välittäessä varastointitoimeksiantoja ovat 24-26 §:ien säännökset voimassa.

C. Muissa varastointitoimeksiannoissa huolitsija vastaa myös alihankkijoista. Seuraavat lisämääräykset ovat voimassa:

- Huolitsijan tulee tarkastaa ja kuitata vastaanotetuiksi kokonaiset kolliit. Hänellä ei kuitenkaan ole vastuuta niiden sisällöstä ja piilevästä vahingosta.

Toimeksiantajan vaatimuksesta huolitsijan on suoritettava varaston kokonaisinventaario.

Mikäli kokonainen kolli rikkoutuu vastaanoton jälkeen, tulee huolitsijan rikottumisen tapahduttua välittömästi reklamoida puutteellisuudesta tai vahingosta, jonka hän on havainnut tai joka hänen olisi pitänyt havaita.

Huolitsijan on huolehdittava tarpeellisesta luovutustarkastuksesta.

- Ellei toimeksiantaja ole antanut erityisiä ohjeita tavarankatoamisesta, huolitsijalla on oikeus edellyttää, että hän toimii riittävän huolellisesti, vapaasti valita eri säilytystapojen välillä.

- Huolitsijan tulee omista nimissään ja toimeksiantajan lukuun merkitä palo-, vesi- ja murtovakuutus, joka perustuu tavaralaskun arvoon varastoinnin alkamisaikasta + 10 %, ellei toimeksiantaja ole antanut kirjallisesti muuta ohjetta.

Tavarankatoamisesta, vähenemisestä tai vahingosta, jota edellä tarkoitettu vakuutus ei kata tai jos sellaista vakuutusta ei ole otettu, huolitsija vastaa virheensä tai laiminlyöntinsä perusteella 17-19 §:ien ja 22 §:n mukaisesti ja niissä mainituin rajoituksin. Huolitsijan kokonaisvastuu suhteessa kaikkiin toimeksiantajiin samasta tapahtumasta aiheutuneista vahingoista on rajoitettu 500.000 SDR:ään.

Viivästyksistä huolitsija vastaa 20-21 §:ien mukaisesti.

- Jos varastoitu tavara ominaisuuksiensa vuoksi saattaa aiheuttaa vahinkoa henkilölle tai omaisuudelle, on toimeksiantaja heti velvollinen viemään tavarankatoamisesta pois.

- Toimeksiantajan on viimeistään varastoinnin alkamisaikasta ilmoitettava huolitsijalle osoite, johon tavaraa koskevat ilmoitukset on lähetettävä ja josta ohjeet annetaan.

Toimeksiantajan on myös välittömästi tiedotettava huolitsijalle mahdollisista osoitteenmuutoksista.

TOIMEKSIAANTAJAN VASTUU

28 §

Toimeksiantaja on velvollinen huolehtimaan siitä, että huolitsija ei kärsi vahinkoa eikä tappiota vahingosta, joka aiheutuu

- tavaroita koskevien tietojen virheellisyydestä, epäselvyydestä tai epätäydellisyydestä
- tavaroiden puutteellisesta pakkaamisesta, merkitsemisestä tai selvittämisestä tai siitä, että toimeksiantaja on lastannut tai ahdannut tavarat puutteellisesti
- tavarankatoamisesta, vähenemisestä tai vahingoittumisesta, joita huolitsija ei kohtuudella ole saattanut havaita
- siitä, että huolitsija toimeksiantajan virheen tai laiminlyönnin perusteella velvoitetaan maksamaan tulla tai muita virallisia maksuja tai asettamaan vakuus.

Arvioitaessa toimeksiantajan vastuuta a- ja b -kohtien mukaisesti on otettava huomioon, onko huolitsija huolimatta siitä, että hän on ollut tietoinen tällaisesta olosuhteesta sen hyväksynyt tai laiminlyönyt huomauttaa toimeksiantajan tavaraa koskevasta toimenpiteestä.

Jos huolitsija rahdintarjoajan ominaisuudessa on joutunut velvolliseksi toimeksiantajan tavarankatoamisesta maksamaan osuuden yhteishaverista merirahdin ottajalle tai muusta edellä mainitusta syystä joutunut kolmannen henkilön vaatimusten kohdaksi, on toimeksiantaja velvollinen huolehtimaan siitä, ettei huolitsijalle aiheudu tästä vahinkoa.

REKLAMAATIO JA ERIMIELISYYDET

REKLAMAATIO

29 §

Huomautukset huolitsijaa vastaan on esitettävä ilman aiheetonta viivytystä. Tavaraa vastaanotettaessa näkyvästä vahingosta tai vähentymisestä on reklamoitava heti vastaanottoilmaisuuksissa.

Mikäli reklamaatio tapahtuu myöhemmin kuin seitsemän (7) päivän kuluessa tavarankatoamisesta, on sen, joka esittää huomautuksen huolitsijalle, näytettävä, että vahinko tai väheneminen on tapahtunut ennen tavarankatoamista. Jos hän ei sitä pysty näyttämään, katsotaan tavara luovutetuksi täysin hyvässä kunnossa. Reklamaatio, joka koskee muuta kuin tavarankatoamista, vähenemistä tai katoamista, on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa siitä kun toimeksiantaja sai tietää tai hänen olisi pitänyt saada tietää olosuhteista, joihin huolitsijan vastuu perustuu. Jos sellaista reklamaatiota ei ole tehty, toimeksiantaja menettää asiassa kanneoikeutensa.

Jos huolitsijan kanssa on sovittu tietyn kuljetusmuodon käyttämisestä, on noudatettava tätä kuljetusmuotoa koskevia laimmääräyksiä ja yleisesti käytettyjä ja hyväksytyjä kuljetusehtoja, mikäli ne poikkeavat siitä, mitä tämän pykälän 1 momentissa on määrätty.

VANHENTUMINEN (Ruotsi, Suomi ja Tanska)

30 §

Kanne huolitsijaa vastaan - kanneoikeuden menettämisen uhalla - on nostettava yhden vuoden kuluessa. Aika lasketaan

- tavarankatoamisesta, vähenemisestä tai vahingoittumisesta päivästä, jolloin tavara luovutettiin vastaanottajalle
- tavarankatoamisesta- ja kokonaiskatoamistapauksissa tai muussa vahingossa siitä ajankohdasta, jolloin viivästyminen, katoaminen tai muu vahinko aikaisintaan oli voitu todeta.

Tätä määräystä on sovellettava silloin, kun huolitsijan liiketoimipaikka sijaitsee Ruotsissa, Suomessa tai Tanskassa.

Jos huolitsijan kanssa on sovittu tietyn kuljetusmuodon käyttämisestä, on noudatettava tätä kuljetusmuotoa koskevia laimmääräyksiä ja yleisesti käytettyjä ja hyväksytyjä kuljetusehtoja, mikäli ne poikkeavat siitä, mitä tämän pykälän 1 momentissa on määrätty.

VÄLITYSLAUSEKE (Norja, Ruotsi ja Suomi)

31 §

Suomi

Huolitsijan ja hänen toimeksiantajansa välisiä erimielisyyksiä ei saa alistaa, ottaen huomioon tässä pykälässä määrätyn poikkeuksen, tuomioistuimen ratkaistavaksi, vaan ne on ratkaistava Suomen oikeuden mukaisesti välimiesmenettelyssä. Välimiesmenettelyä asettaa Keskukskaupakamarin välityslautakunta, ja välimiesmenettelyssä noudatetaan sanotun lautakunnan sääntöjä. Välimiesmenettely tapahtuu Helsingin kaupungissa. Ryhtyminen oikeudellisiin toimenpiteisiin riidattomien saatavien perimiseksi ei oikeuta vastapuolta perimään riitaisia vastasaataviaan vastakanteella tai kuittausvaatimuksella muualla kuin välimiesmenettelyssä.

Riitoja, jotka koskevat enintään 30.000 euron määrää tai jotka koskevat suhdetta toimeksiantajaan, joka on solminut sopimuksen pääasiallisesti yksityishenkilönä, ei kuitenkaan saa ratkaista välimiesmenettelyssä.

Norja

Huolitsijan ja hänen toimeksiantajansa välisiä erimielisyyksiä ei saa alistaa, ottaen huomioon tässä pykälässä määrätyn poikkeuksen, tuomioistuimen ratkaistavaksi, vaan ne on lopullisesti ratkaistava Oslon kaupakamarin välitysinstituutin (Oslo Handelskammer Institutt for Voldgift og Alternativ Tvisteløsning) yksinkertaistettua välitysmenettelyä koskevien sääntöjen mukaisesti. Tämä instituutti saa määrätä, ottaen huomioon asian vaikeusasteen, riidan kohteen arvon ja muut olosuhteet, onko menettelyyn sovellettava yleisiä välitysmenettelysääntöjä. Ryhtyminen oikeudellisiin toimenpiteisiin riidattomien saatavien perimiseksi ei oikeuta vastapuolta perimään riitaisia vastasaataviaan vastakanteella tai kuittausvaatimuksella muualla kuin välitysmenettelyssä.

Oslon kaupakamarin välitysinstituutin (Oslo Handelskammer Institutt for Voldgift og Alternativ Tvisteløsning) ja Norjan oikeutta on sovellettava tapauksissa, joissa huolitsijalla on liiketoimipaikkansa Norjassa.

Riitoja, jotka koskevat enintään 30.000 euron määrää tai jotka koskevat suhdetta toimeksiantajaan, joka on solminut sopimuksen pääasiassa yksityishenkilönä, ei kuitenkaan saa ratkaista välimiesmenettelyssä, mikäli osapuolet eivät ole sopineet toisin.

Ruotsi

Huolitsijan ja hänen toimeksiantajansa välisiä erimielisyyksiä ei saa alistaa, ottaen huomioon tässä pykälässä määrätyn poikkeuksen, tuomioistuimen ratkaistavaksi, vaan ne on ratkaistava Ruotsin oikeuden mukaan välimiesmenettelyssä Tukholman kaupakamarin välitysinstituutin (Stockholms Handelskammares skiljedomsinstitut) sääntöjen mukaisesti. Yksinkertaistettua välitysmenettelyä koskevia sääntöjä on noudatettava, ellei instituutti ottaen huomioon asian vaikeusasteen, riidan kohteen arvon ja muut olosuhteet päättä, että instituutin välityssääntöjä on noudatettava menettelyssä. Viimeksimainitussa tapauksessa instituutti päättää myös, käsittääkö välimiesmenettely yhden vai kolme välimiestä.

Ryhtyminen oikeudellisiin toimenpiteisiin riidattomien saatavien perimiseksi ei oikeuta vastapuolta perimään riitaisia vastasaataviaan vastakanteella tai kuittausvaatimuksella muualla kuin välitysmenettelyssä.

Riitoja, jotka koskevat enintään 30.000 euron määrää tai jotka koskevat suhdetta toimeksiantajaan, joka on solminut sopimuksen pääasiassa yksityishenkilönä, ei kuitenkaan saa ratkaista välimiesmenettelyssä, mikäli osapuolet eivät ole sopineet toisin.

OIKEUSPAIKKASÄÄNNÖS (Tanska)

32 §

Millöin huolitsijalla on liiketoimipaikkansa Tanskassa, tulee huolitsijaa vastaan nostettu kanne käsitellä Tanskan tuomioistuimessa Tanskan oikeuden mukaan.